

เรื่องเล่า...ข่าว ศปท.วท.

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ถนนพระรามที่ ๖ เขตราชเทวี กทม. ๑๐๕๐๐ (โทร. ๐ ๒๓๓๓ ๓๗๖๑-๒) www.ops.go.th/anti-corruption

๐๔/๒๕๕๘

การปฏิบัติหน้าที่ภายใต้ : กรอบวินัยข้าราชการพลเรือน

ตามแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ และส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของสำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ศปท.วท.) ได้จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง **“การปฏิบัติหน้าที่ภายใต้กรอบวินัยข้าราชการพลเรือน”** เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ณ โรงแรมปริ้นซ์พาเลซ มหานคร กรุงเทพฯ โดยมีข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ เข้าร่วมอบรมจำนวน ๑๑๔ คน

สรุปผลการอบรม : โดย น.ส.กมลทิพย์ คล้ายสอน
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
ปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่ ศปท.วท.

นายอลงกรณ์ เหล่างาม ผู้ช่วยปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้เป็นประธานพิธีเปิดการอบรมเชิงปฏิบัติการ และได้กล่าวขอบคุณวิทยากรจากสำนักมาตรฐานวินัย สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (กพ.) ที่มาบรรยายให้ความรู้แก่ผู้เข้าอบรม รวมทั้งให้แนวความคิดการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม Workshop และให้มีการซักถามในประเด็นที่เป็นข้อสงสัย เพื่อให้ทราบบทบาทและหน้าที่ของตนเอง ในการรักษาวินัยข้าราชการ ซึ่งจะเป็นการป้องกันมิให้มีการกระทำผิดวินัย อันจะส่งผลให้การส่งเสริมและคุ้มครองจริยธรรมของส่วนราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

นางธีรนาฏ จตุรารัง **นิติกรชำนาญการพิเศษ** และ **นายธีรวัฒน์ ไม้สุวรรณกุล** **นิติกรชำนาญการ** สำนักมาตรฐานวินัย สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (กพ.) เป็นวิทยากรบรรยาย สรุปลสาระสำคัญ ได้ดังนี้

การปฏิบัติหน้าที่ภายใต้กรอบวินัยข้าราชการพลเรือน ต้องยึดหลักคุณธรรม คือ สภาพคุณงามความดี และจริยธรรม คือ ความประพฤติหรือประพฤติดี ตามพระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแก่นายร้อยพระจุลจอมเกล้า ในงานพระราชทานกระบี่ เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2524 คือ

“วินัยแท้จริงมีอยู่สองอย่าง อย่างหนึ่งคือวินัยตามที่ทราบกัน และถือกัน อันได้แก่ ข้อปฏิบัติที่บัญญัติไว้เป็นกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ให้ถือปฏิบัติ อีกอย่างหนึ่งคือ วินัยในตนเองที่แต่ละคนจะต้องบัญญัติขึ้น สำหรับคอยควบคุมบังคับ ให้มีความจริงใจและให้ประพฤติปฏิบัติตามความจริงใจนั้นอย่างมั่นคง มีลักษณะเป็นลัทธิฐานหรือการตั้งสัตย์สัญญาให้แก่ตัว วินัยอย่างนี้จัดเป็นตัววินัยแท้ เพราะให้ผลจริงและแน่นอน ยิ่งกว่าวินัยที่เป็นบทบัญญัติ ทั้งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะเกื้อกูลให้การถือการใช้วินัยที่เป็นบทบัญญัตินั้น ได้ผลเที่ยงตรง ถูกต้อง สมบูรณ์ เต็มเปี่ยมตามเจตนารมย์...”

ดังนั้น ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้าง หรือไม่ว่างานในตำแหน่งใดก็ตาม จะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบวินัยทั้งที่เป็นแบบแผนและปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจริงใจ เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานและปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ รักษาความลับ รักษาชื่อเสียง ฯลฯ เพื่อให้งานดำเนินไปด้วยดีมีประสิทธิภาพ เกิดความเจริญ ความสงบ เรียบร้อย ของประเทศชาติ และเพื่อความผาสุกของประชาชน ตลอดจนการสร้างภาพพจน์ชื่อเสียงที่ดีขององค์กร การลงโทษทางวินัย มี 2 ประเภท โดยมีบทลงโทษ 5 รูปแบบ ดังนี้

โทษสำหรับความผิดอย่างไม่ร้ายแรง

- ภาคทัณฑ์
- ตัดเงินเดือน
- ลดเงินเดือน

โทษสำหรับความผิดอย่างร้ายแรง

- ปลดออก
- ไล่ออก

การปฏิบัติหน้าที่ตามวินัยมี 6 ประเภท คือ **วินัยต่อตนเอง** **วินัยต่อผู้ร่วมงาน** **วินัยต่อประชาชน** **วินัยต่อตำแหน่งหน้าที่** **วินัยต่อผู้บังคับบัญชา** และ**วินัยต่อประเทศชาติ** ซึ่งวิทยากรได้แบ่งกลุ่มให้ผู้เข้าร่วมอบรมมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ข้อมูลการกระทำผิดวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 โดยยกตัวอย่างจาก 10 กรณีศึกษา เพื่อแสดงให้เห็นเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น ดังนี้

กรณีศึกษาที่ 1 มุตตาเป็นสาวสวยเรียบร้อย สอบ ก.พ.ได้และมาบรรจุเข้าเป็นข้าราชการในกองบริหารจัดการของกรมฯ หนึ่ง มุตตาได้พบเจนนภ ผู้อำนวยการกองหัวหน้าของเธอ มุตตาประทับใจเจนนภมาก เจนนภเองก็หลงใหลมุตตาตั้งแต่แรกเห็น และพยายามชนะใจมุตตาอยู่เจียบ ๆ และตามจีบมุตตา จนมุตตาหลงรัก จนยอมมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวด้วย ทั้งที่รู้ว่า ผอ.มีภรรยาอยู่แล้ว วิกิจเพื่อนร่วมงานแอบรักมุตตา เสียใจที่เห็นมุตตาไปมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาวกับ ผอ. จึงไปดื่มสุราแก้เครียดในเวลาราชการและกลับมาทำงานในตอนบ่ายสาม ดังนั้น การกระทำของ ผอ.กับ มุตตา และวิกิจ จะผิดวินัยหรือไม่

จากกรณีศึกษาที่ 1 เรื่องดังกล่าวทั้ง ผอ.กับมุตตา และวิกิจ เป็นการกระทำผิดวินัยต่อตนเอง มาตรา 82 (10) ฐานไม่รักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน และวิกิจ ได้ละทิ้งหน้าที่ราชการ ไปดื่มสุราในเวลาราชการ เป็นการกระทำความผิดวินัยต่อตำแหน่งหน้าที่ ตามมาตรา 85 (2) ฐานละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุอันสมควร เสียหายร้ายแรง

กรณีศึกษาที่ 2 จี๊ดมีหนี้สินมาก จึงมาปรึกษาเลขา เพื่อนชายของตนว่า คุณมิลค์ข้าราชการในกระทรวงเดียวกันชวนให้เล่นแชร์รายเดือน เพื่อนำเงินที่เปียแชร์ได้มาชำระหนี้ ท่านคิดว่าสามารถทำได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

จากกรณีศึกษาที่ 2 การเล่นแชร์ในสถานที่ราชการ สามารถทำได้ ตามหนังสือที่ นร 0505/ว226 ลงวันที่ 5 กันยายน 2546 การยกเลิกมติ ครม.เรื่องห้ามข้าราชการและพนักงานขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเล่นการลงแชร์ กำหนดให้บุคคลธรรมดาเป็นนายวงแชร์ได้ไม่เกิน 3 วง มีจำนวนสมาชิกวงแชร์รวมกันไม่เกิน 30 คน และมีวงเงินรวมกันไม่เกินที่กำหนด (300,000 บาท) หากต้องไม่ก่อให้เกิดผลกระทบเสียหายต่อทางราชการหรือไม่มีคดีความอาญา

กรณีศึกษาที่ 3 มุรินทร์ข้าราชการสาว ไปทำผมตอนเช้า เพื่อเตรียมตัวไปงานในตอนเย็นกับแฟนหนุ่ม เมื่อเข้ามาที่ทำงาน จึงขอให้ปริมปิดพัดลม เพราะกลัวผมจะเสียทรง ปริมไม่ยอม จึงแย่งกันเปิด-ปิดพัดลม อยู่หลายครั้ง มุรินทร์ จึงขว้างแก้วน้ำใส่ปริมจนหัวแตก ปริมไม่ยอม จึงไปแจ้งความที่สถานีตำรวจ แต่สุดท้ายทั้งสองยอมความไม่เอาเรื่องกัน เรื่องดังกล่าวท่านคิดว่ามุรินทร์และปริมผิดวินัยหรือไม่

จากกรณีศึกษาที่ 3 จะเห็นว่า กรณีของมุรินทร์และปริม เป็นเรื่องที่มีคู่กรณีเป็นข้าราชการทั้งสองคน เป็นการกระทำผิดวินัยต่อผู้ร่วมงาน ในมาตรา 82 (7) ฐานสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี และช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการ และมาตรา 83 (7) ฐานกลั่นแกล้ง กดขี่ หรือข่มเหงกันในการปฏิบัติราชการ

กรณีศึกษาที่ 4 นายแกงส้ม นายช่างปฏิบัติการ ได้พุดจาโต้ตอบกับแฟนเค้กซึ่งมากับมารดา เกี่ยวกับการขอยกเลิกการสอบเขตโหนดและขอรับเงินคืน โดยนายแกงส้ม ได้พุดว่า “นาแปลงใหญ่ ไม่อยากซื้อ อยากซื้อนาแปลงเล็ก” การกระทำของแกงส้ม ผิดวินัยหรือไม่

จากกรณีศึกษาที่ 4 การกระทำของแกงส้ม เป็นการกระทำผิดวินัยต่อประชาชน มาตรา 83 (9) ฐานดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ และมาตรา 82 (8) ฐานต้อนรับให้ความสะดวก ความเป็นธรรมแก่ประชาชนผู้ติดต่อราชการ

กรณีศึกษาที่ 5 โทโน้เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูล มาหาริทเจ้าหน้าที่การเงินที่กองคลัง แต่ริทไม่อยู่ จึงทำหน้าที่รับเงินแทนริท และได้นำเงินนั้นไปใช้ก่อน แล้วแอบนำเงินดังกล่าวมาคืนในสองวัน ถัดมาท่านคิดว่า การกระทำของโทโน้ผิดวินัยหรือไม่

จากกรณีศึกษาที่ 5 การกระทำของโทโน้ เป็นการกระทำผิดวินัยต่อตำแหน่งหน้าที่ ตามมาตรา 85 (1) ฐานปฏิบัติ/ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ/โดยทุจริต นอกจากนี้ยังเป็นการกระทำผิดตามคดีอาญาในข้อหายกยอกทรัพย์ ซึ่งการพิจารณาหน้าที่ราชการมี 4 ลักษณะ คือ การพิจารณาหน้าที่ ตามกฎระเบียบ การพิจารณาหน้าที่ตามมาตรฐานการกำหนดตำแหน่ง การพิจารณาหน้าที่ตามคำสั่งหรือ การได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา และการพิจารณาหน้าที่โดยพฤตินัย ซึ่งเป็นหน้าที่ที่เกิดขึ้นเมื่อตัวเองไปทำหน้าที่นั้นๆ

กรณีศึกษาที่ 6 กระจเตเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ มาทำงานสายและกลับก่อนเวลาเลิกงานเป็นประจำ และได้กลับต่างจังหวัดไปเที่ยวงานปีใหม่ ตั้งแต่เย็นวันศุกร์ที่ 27 ธันวาคม 2556 และได้กลับมาทำงานอีกครั้ง ในวันศุกร์ที่ 17 มกราคม 2557 ท่านคิดว่า กรณีดังกล่าว กระจเตจะกระทำผิดวินัยฐานละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุอันสมควร ตามมาตรา 85 (3) หรือไม่

จากกรณีศึกษาที่ 6 การกระทำของกระจเตไม่เป็นการกระทำผิดวินัยต่อตำแหน่งหน้าที่ ตามมาตรา 85 (3) ฐานละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุอันสมควร เนื่องจากเมื่อมานับวันลาของกระจเต เป็นเวลาไม่เกินกว่าสิบห้าวัน (เริ่มนับการลาตั้งแต่วันที่ 2 มกราคม 2557 มีวันหยุดตามมติคณะรัฐมนตรีและวันหยุดสิ้นปี รวมเป็นเวลา 15 วัน)

กรณีศึกษาที่ 7 นายเคน เจ้าหน้าที่ธุรการ เป็นหนุ่มมาดเข้ม ชอบหวานเสน่ห์หญิงสาว ในช่วงก่อนวันปีใหม่ เวลาประมาณ 10.00 นาฬิกา นายเคน ก็ได้เดินไปยังโต๊ะสาว ๆ ในกองเดียวกัน พูดคุยหยอกล้อ และชักชวนไปเที่ยวปีใหม่ จนเวลาประมาณ 11.00 นาฬิกา ผู้อำนวยการได้เดินมาที่โต๊ะนายเคน แต่นายเคนก็ยังไม่สนใจ กลับเดินไป เดินมา พูดจาคุยเล่นกับสาว ๆ และหลังจากรับประทานอาหารกลางวันเสร็จ ช่วงเวลา 13.00 น. ถึง 14.00 น. นายเคนก็ไม่ทำงาน แต่กลับเปิดเฟซบุ๊ก คุยแชทกับสาว ๆ ต่อ ดังนั้น การกระทำของนายเคน จะผิดวินัยหรือไม่

จากกรณีศึกษาที่ 7 การกระทำของนายเคน เป็นการกระทำผิดวินัยต่อตำแหน่งหน้าที่ ตามมาตรา 85 (2) ฐานละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุอันสมควร เสียหายร้ายแรง

กรณีศึกษาที่ 8 ในช่วงบ่ายวันจันทร์ หนูนก รู้สึกปวดศีรษะอย่างรุนแรง จึงปรึกษานेत्रนพิศ เพื่อนสนิทว่าจะทำอย่างไรดี เนตรนพิศแนะนำหนูนก ว่าพรุ่งนี้ไม่ต้องมาทำงานให้นอนพักผ่อนอยู่กับบ้านแล้วค่อยมาขึ้นใบลาป่วย แต่แจจจิต หน้าห้อง ผอ. แย้งว่า ควรที่จะยื่นใบลาป่วยล่วงหน้าก่อนที่จะหยุดงานในวันพรุ่งนี้ ท่านคิดว่าควรจะปฏิบัติอย่างไรจึงจะถูกต้องตามระเบียบ

จากกรณีศึกษาที่ 8 การยื่นใบลา ตามกฎระเบียบนั้น จะต้องให้ยื่นใบลาป่วยล่วงหน้าหรือ ในวันที่ป่วย อาจจะมีใบรับรองที่แพทย์นัดพบ แต่ทั้งนี้ ในการปฏิบัติมีข้อยกเว้น เช่น กรณีป่วยกระทันหัน ให้เขียนใบลาป่วยในวันที่แรกที่มาปฏิบัติงาน

กรณีศึกษาที่ 9 แจจจิต ได้รับคำสั่งจากผู้อำนวยการสำนักของตนเอง ให้ขับรถไปรับ ต่อม และต่อ บุตรสาวและบุตรชายของผู้อำนวยการ ที่โรงเรียนแล้วพาไปส่งที่บ้าน เนื่องจากผู้อำนวยการ มีงานด่วน แต่แจจจิตปฏิเสธ เนื่องจากมีนัดพบกับเคน ภูภูมิ แฟนหนุ่มแล้ว ท่านคิดว่าแจจจิตผิดฐานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาหรือไม่

จากกรณีศึกษาที่ 9 การกระทำของแจจจิต ไม่เป็นความผิดฐานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา เนื่องจากเป็นคำสั่งที่ไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ของราชการ

กรณีศึกษาที่ 10 นายวิกิจ เจ้าหน้าที่ธุรการ เป็นหนุ่มหน้าตาดี เป็นที่หมายปองของสาวๆ ในกระทรวง นายวิกิจหลงเสน่ห์ของมุนินทร์ที่เพิ่งมาบรรจุใหม่ จึงตามจีบมุนินทร์ มุนินทร์มีใจให้วิกิจ อยู่แล้วตั้งแต่แรกเห็น จึงยอมมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาว และอยู่กินฉันสามีภรรยา และจดทะเบียนสมรสกับมุนินทร์ 2 เดือนผ่านไป วิกิจเริ่มเบื่อมุนินทร์ เมื่อเจอหนูนก เป็นญาติของมุนินทร์ที่เพิ่งได้งานเดินแบบ ด้วยความใกล้ชิดสนิทสนม จึงมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาว หนูนก บอกวิกิจว่าตนมาทีหลังจะไม่ขอเรียกร้อง สิ่งใดนอกจากความรัก หนูนกได้รับอุบัติเหตุป่วยเข้าโรงพยาบาล วิกิจเป็นห่วงแต่ก็ไม่อยากเอาเงินตัวเองจ่าย ค่ารักษาพยาบาลเพราะกลัวมุนินทร์จับได้ จึงนำใบเสร็จค่ารักษาพยาบาลของหนูนกไปเบิกกับทางราชการ โดยแก้เป็นชื่อมุนินทร์ ภรรยาหลง เพื่อใช้สิทธิเบิกกับทางราชการ ดังนั้น การที่นายวิกิจ นำใบเสร็จของ หนูนกไปเบิกค่ารักษาพยาบาลในชื่อมุนินทร์ภรรยาหลง จะผิดวินัยหรือไม่

จากกรณีศึกษาที่ 10 การกระทำของนายวิกิจ เป็นการกระทำความผิดต่อผู้บังคับบัญชา ตามมาตรา 83(1) ฐานไม่รายงานเท็จ/ปกปิดข้อความจริงต่อผู้บังคับบัญชา

นอกจากนี้ วินัยของข้าราชการที่สำคัญ จะต้องมียินยอมต่อประเทศชาติ โดยสนับสนุน การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยความบริสุทธิ์ใจ การ กระทำผิดวินัยมีข้อควรคำนึง 4 ข้อ ดังนี้

1. ความผิดวินัยไม่มีอายุความ
2. การลงโทษต้องดำเนินการตามกฎหมาย
3. ผู้สั่งลงโทษต้องเป็นผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจลงโทษได้
4. สภาพการเข้าเป็นข้าราชการ
 - ขณะกระทำผิด
 - ขณะลงโทษ

การที่จะลงโทษในการกระทำผิดทางวินัยของข้าราชการนั้น จะต้องมีการเป็นข้าราชการ โดยเริ่มตั้งแต่วันที่หัวหน้าส่วนราชการ ลงนามในการบรรจุแต่งตั้งและต้องมี ตัวรับราชการอยู่ด้วย เว้นแต่ตามมาตราที่ 100 โดยข้าราชการท่านนั้นถูกกล่าวหาว่าก่อนออกจาก ข้าราชการ สามารถดำเนินการได้

การดำเนินการลงโทษทางวินัย จะต้องดำเนินการตามกระบวนการทางกฎหมายที่ กำหนดเท่านั้น ซึ่งการลงโทษทางวินัยข้าราชการ ถ้าเป็นการกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ต้อง สอบสวน แต่ไม่จำเป็นต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวน แต่ถ้าเป็นการกระทำผิดวินัยที่ร้ายแรง ต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวนเสมอ ทั้งนี้ มีข้อยกเว้น ถ้าเป็นการกระทำผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง เช่น การละทิ้งการปฏิบัติหน้าที่ราชการเกินกว่าสิบห้าวัน จะตั้งกรรมการสอบสวนหรือไม่ก็ได้ แต่ ถ้ากรณีที่ไม่ต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวน คือ กรณีที่ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิด ส่วนการลงโทษ ปลดออก ให้ออก และไล่ออก จะต้องให้ อภพ.สามัญ อภพ.กระทรวง หรือ อภพ.จังหวัดเป็น ผู้ตัดสินเสียก่อน ก็เหมือนเป็นการกลั่นกรองอีกชั้นหนึ่ง

จากการอบรมและให้ความรู้ ท่านวิทยากร คาดหวังว่าจะทำให้การปฏิบัติงานของ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เกิดความ ตระหนักและให้ความสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตภายใต้กรอบวินัยข้าราชการ เพื่อก่อให้เกิดการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

สรุปผลการอบรม : โดย น.ส.กมลทิพย์ คล้ายสอน
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญ
ปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่ ศปท.วท.

